

◆ ST. OLAV ◆

Nr. 40

Oslo, den 4. oktober 1935.

47. årg.

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: mrg. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 17340 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHold: Rosekransbønnen og det menneskelige liv — St. Birgitta i sin fattigdom — Takk — Den europeiske fredspolitik — Ukjente helter — Basar — Kirken — En stor festlighet i England — Spørsmål og svar — Herhjemme — og derute.

Rosenkransbønnen og det menneskelige liv.

Av pater Jos. Resch C. ss. R.

Rosenkransbønnen er en bønn under hvilken man fester sine tanker ved betraktningen av de viktigste hemmeligheter i vår Frelser Kristus og hans mørs liv. Rosenkransbønnen er på denne måte en krans av roser fra Kirkens have — en bønn, underfull i sin sammensetning og indre orden, underfull i de frukter den har frembragt — men tillike også et underfullt forbillede på det menneskelige liv.

I kirkebønnen på rosenkransfesten ber Kirken med sine barn: «Gud, du — hvis enbårne sønn ved sitt liv, sin død og sin opstandelse har vunnet oss den evige frelses lønn — gi oss, vi ber dig, når vi overveier disse hemmeligheter ved den salige jomfru Marias helligste rosenkrans, da både å efterligne hvad de inneholder og å opnå hvad de forjetter». Vi skal altså efterligne hvad de inneholder — rosenkransens hemmeligheter skal være vårt livs hemmeligheter. Hvilke livets hemmeligheter ligger da så skjult i rosenkransen?

Betrakt den! Er ikke allerede dens ytre skikkelse et bilde på det menneskelige liv? Den begynner ved korset og tråden som forbiner alle perlene vender atter tilbake til korset. Men før den gjør det, har den knyttet tro, håp og kjærlighet til dette kors, dernæst de enkelte andre hemmeligheter.

Er det ikke likedan i det menneskelige liv? Fra korset tar livet sitt utspring — fra det kors som Kirken i dåpen tegner på vår panne og hvormed den planter inn i oss de tre guddommelige dyder: tro, håp og kjærlighet i hvilke hele vårt åndelige liv skal ha sin rot. Likesom ved rosenkransen den ene perle efter den annen glider gjennom våre hender, således hengår i vårt liv den ene dag efter den an-

nen, det ene avsnitt efter det annet, inntil vår livstråd vender tilbake til korset — til det kors som engang skal legges i våre stive hender og plantes på vår grav. Dagene henrinner ustanselig — vårt virke, våre gjerninger fullbringes og forsvinner — men een tanke, een tråd holder dem sammen: troen, håpet og kjærligheten til korset med den korsfestede.

Trefoldig er rosenkransens avsnitt og dens former gledefull, smertefull, herlighetsfull.

Den gledefulle skildrer Kristi menneskevordelse, fødsel og barndom — den smertefulle forteller oss om Kristi lidelse og død — den herlighetsfulle beretter oss om vår frelsers og hans mørs forherligelse. Er dette ikke igjen den tredobbelte livsform under hvilket vårt liv forløper?

Det begynner likesom rosenkransen i en gledesfylt form: barndommens gleder, ungdommens lyse virke og streben med alle dens tillitsfulle forhåpninger. Ubemerket glir denne form over i kampens og stridens, i lidelsens og ofrets periode som først avsluttes med døden. Og så følger den tredje form: forherligelse og forklarelse, lønn og triumf. Det skjer ikke sjelden at den trofaste kristne allerede her i livet får føle dette, men fullkommen blir det først hinsides graven, når troen er blitt beskuelse, håpet er blitt besiddelse, kjærlighet er blitt nydelse — når altså korset skal feire sine triumfer.

Slik er vårt livs rosenkrans: med barndoms- og ungdomsgledens lyse, hvite roser — med manndomstidens kamp- og lidelsesfarvede røde roser — med evighetens gule roser, dens gygne lønn for trofasthet i hele vår livsgjerning.

St. Birgitta i sin fattigdom.

Et stykke fra hennes «åpenbaringer» VI. 46, — og aktuelt den dag idag.

Bruden talte til jomfruen, idet hun sa: «O, hvor herlig er den Herre Gud! Ti enhver for hvem han er den herligste skal ikke få noen sorg uten at han føler trøst samtidig. Derfor ber jeg dig, o mildeste Guds mor, at du vil bortta kjærligheten til de time-lige ting så fullstendig fra mitt hjerte at like inntil døden vil din sønn bli mig det kjæreste av alt og fremfor alle!»

Og jomfruen svarte: «Siden du ønsker å elske min sønn høiest av alt og alle, så følg de ord han selv har uttalt i evangeliet — ti de vil føre til at han blir elsket høiest. Seks av Skriftens ord vil jeg derfor legge dig særlig på sinne.

Det første det han sa til den rike yngling: «Gå hen og selg alt det du har og gi det til de fattige og følg mig så!»

Det annet: «Bekymrer eder ikke for den dag imorgen!»

Det tredje: «Se til spurvene under himlen: hvor meget mer skal ikke eders himmelske far gi menneskene føde!»

Det fjerde: «Gi keiseren hvad keiserens er og Gud hvad Guds er!»

Det femte: «Søker først Guds rike!»

Det sjette: «Alle I som hungrer kom til mig og jeg skal mette eder!»

Og den kan sies å selge alt som ikke ønsker å eie mer enn hvad legemet nødtørftig trenger og utdeler alt han ellers har til de fattige — ikke for å få ære av verden, men til Guds ære, så han kan vinne Guds vennskap. Således elsket Gud den hellige Gregorius og mange andre konger og høvdinge som hadde rikdommer å utdele til andre like så høit som han elsket dem som forlot med en gang alt for Guds skyld og siden tigget av andre. Ti de første var rike bare til Guds ære og hadde gjerne undværet alt om dette hadde være Guds vilje — mens de siste valgte fattigdommen til Guds ære. Derfor skal alle som har eiendom eller inntøster av rettferdig erhvervet gods bruke hvad han trenger til sitt eget og sitt tjenerskaps underhold — men hvad der blir tilovers skal han gi Guds fattige venner. Ennvidere skal du ikke ha bekymring for den dag imorgen — ti selv om du ikke eier annet enn ditt nakne legeme, så håp på Gud! Og han som gir spurvene føde vil også opholde dig som han har gjenløst med sitt blod!»

Jeg svarte: «O, kjæreste frue, du som er skjønn, rik og dydig — skjønn fordi du aldri syndet — rik fordi du eier Guds vennskap fremfor alle — dydig fordi du er fullkommen i alle gode gjerninger — hør mig som er så full av synd og så fattig på dyd! Idag har vi føde og det nødtørftige, men imorgen har vi det trangt og lider mangel på alt. Hvordan kan vi da være uten bekymring når vi intet har? Ti selv om sjelen trøstes av Gud, så krever legemet dog sin føde!»

Jomfruen svarte: «Hvis I har noe overflødig som I kan undvære, så selg eller pantsett det og lev så uten bekymring!»

Jeg sa: «Vi har de klær vi bruker dag og natt og litt husgeråd og presten har sine bøker og vi har alterkalker og messeklær».

Jomfruen svarte: «Presten bør ikke være uten sine bøker og I ikke uten messe, og messen skal ikke sies uten rene klær. Og selv skal I ikke være nakne, men klædd for bluferdighetens skyld og for ikke å fryse. Derfor trenger I alt dette».

Jeg spurte: «Skal jeg da låne penger på tro og lover til en bestemt frist?»

Moren svarte: «Hvis du er sikker på at du kan betale til den bestemte frist, så lån — men hvis ikke så la det være! Ti det er bedre for dig å savne mat en dag, enn å sette tro og lover på spill!»

Jeg spurte: «Skal jeg da arbeide for å tjene føden?»

Moren svarte: «Hvad gjør du nu om dagen?»

Jeg sa: «Jeg leser latin, jeg ber og jeg skriver».

Men da svarte moren: «Du må ikke opgi et slikt arbeid for å utrette legemlig arbeid».

Jeg spurte: «Hvordan skal vi da få noe å spise imorgen?»

Moren svarte: «Be andre om hjelp i Jesu Kristi navn når I ikke har annen utvei».

TAKK.

Alle de kjære venner som på min 60-årsdag har hedret mig med brev, telegrammer, blomster og presanger og hjulpet mig med fromme bønner, ber jeg motta min inderligste takk og mine varmeste ønsker om Guds signing og fred.

A. J. Lutz. O.P.

Den europeiske fredspolitik

En stat opnår kun sunde og stabile forhold i sitt sociale og politiske liv når dens samfunnsorden hviler på en rettferdig regulering av alle mellemmenneskelige anliggender, så alle har like gode utviklingsmuligheter for sine evner og derved chansen til å komme på sin rette plass i livet. Og på samme måte opnåes aldri en sann og stabil internasjonal fredstilstand, om ikke nasjonenes innbyrdes forhold får en rettferdig avbalansering som gir hver enkelt nasjon det nødvendige spillerum for sine særlige behov under gjensidig hensynstagen til den store kjennsgjøring: at alle nasjoner til syvende og sist danner en samlet menneskehet, hvis enkelte delers velbefinnende er like så nødvendig for det heles vel som det er nødvendig for et menneske at alle dets organer fungerer sunt og normalt om han selv skal trives og kunde arbeide. Denne helt innlysende sannhet er imidlertid ennå ikke tilfulle erkjent — vi har således en pasifistisk bevegelse hvis arbeid ikke så meget er rettet mot de forhold som frembringer den nuværende bestandige gjæring blandt både store og små nasjoner, men som istedet for setter alle krefter inn på å opprettholde en ikke-krigstilstand i den illusjon, at den tilstand er det samme som fred. Men like så lite som et skrantende menneske er frisk, selv om han ikke direkte er syk — like så lite er denne internasjonale situasjon av ikke-krig det samme som fred på jorden. Så lenge fredspolitikken går ut på ved hjelp av demninger av papir: avtaler, overenskomster o. l. å forhindre krigens ulykke fra å flomme over menneskene — så lenge kan man overhodet ikke tale om at der drives en målbevisst og konstruktiv fredspolitik. Den sanne fredspolitik har kun en eneste oppgave: å få istandbragt en rettferdig folkerett, å få bragt den orden i de internasjonale forhold som i første rekke tar hensyn til det store felles beste og derved gjør det innlysende at kun ad denne vei er det mulig å opnå den fullstendige virkekraft for den enkelte. Sann fredspolitikks vei er et opplysningsarbeid på basis av hvert enkelt menneskes egen erfaring som vi var inne på før: det trives kun når alle dets lemmer og alle dets sanseapparater fungerer ifølge hver sin egenart og denne funksjon ikke forstyrres. Reelt fredsarbeid vil si å få alle til å forstå at menneskene er et hele og at man især legger vekt på å utvikle en høiere rettsbevissthet enn det subjektive rettshaveri, som såvel den enkelte som nasjonene nu tror er rettferdighet.

En hjelp på veien til dette mål er å oparbeide og innarbeide visse bestemte prinsipper i folkeslagenes bevissthet. Disse prinsippers historiske vekst eller stag-

nasjon kan man studere ned gjennom tidene og se hvorledes de har vekslet. Da kristenheten i middelalderen var forenet under Karolingenes scepter i ett stort rike, virket folkerett og statsrett sammen, inntil dette rike gikk istykker og blev til de mange renessansestater, hvis utenrikspolitikk for det meste var preget av de store religionskamper og derfor ennå til en viss grad hadde et reelt grunnlag. Men da kardinal Richelieu sluttet forbund med tyrkerne og de tyske protestanter mot Habsburgerne tapte utenrikspolitikken dette grunnlag og banet derfor veien for Machiavellis lære, d.v.s. for statsegoismens prinsip. I samme grad som tiden fra Karl den store til lensvesenets forfall hadde arbeidet på å tilveiebringe et internasjonalt samarbeid, gikk tiden fra renessansen til den hellige allianse inn for det motsatte prinsip. De eneveldige monarker som ennå hadde lensvesenets overmakt i frisk erindring og hvis absolutte suverenitet derfor hadde hele nyhetens interesse for dem selv, vilde selvfølgelig hverken innordne sig enn si underordne sig noen som helst form for en høiere autoritet. Forholdene mellom statene var ganske visst regulert ved overenskomster og man førte nødige noen krig som ikke fikk et eller annet gyldig rettslig grunnlag proklamert som årsak — men allikevel frembyr historien ikke så få kriger som ganske simpelt er røvertokter. Riktignok ser man hist og her i all den begrepsforvirring at idéen om den politiske likevekt dukker op og med den muligheten for å kunne anerkjenne en over-nasjonal instans for alle tvistigheter — men først da den hellige allianse blir dannet til forsvar for den monarkistiske idé mot revolusjonens folkesuverenitet skjer det praktiske gjennombrudd av den forpliktende traktat statene imellem. Kampene mellom Metternicht og ånden fra den franske revolusjon i 1789 endte først i 1848 — innenrikspolitisk i konstitusjonalismen og utenrikspolitisk i den periode som helt stod i «den europeiske likevekts» tegn og som varte til verdenskrigen brøt ut. Denne likevekt er riktignok intet grunnlag for positive rettferdige forhold, men dens prinsip innebar dog en innrømmelse av, at den enkelte stat i sine utenrikske orienteringer må ta hensyn til de andre staters ønsker. Og side om side med dette begynte den moderne folkerett å utvikle sig selv om det bare blev til et svakt tilløp i

Haager- og Genfer-konvensjonene. Man arbeidet ikke så meget på å etablere en parmanent fred som på å utforme en slags duell-lovbok for krigsførsel!

Men i verdenskrigen brøt den europeiske kultur fullstendig sammen. Alt som var bygget op på de foregående tiders kulturelle idéverden styr-

Alle former for livsforsikring i

Gjensidige

Karl Johans gt. 16

tet i grus — og ingen kan derfor undres over at menneskene nu krever nye bindende regler for utenrikspolitikken, nye prinsipielle retningslinjer for de internasjonale forhold, så man kan komme sig ut av den vaklende og gyngende tilstand som menneskeheten i denne tid befinner sig i.

Karakteristisk for vår tid, og man skulde tro derfor også i høi grad inciterende for alle fredsbestemmelser, er jo det faktum at alle nu vil bli dradd inn i en kommende krigs ulykker — den sivile befolkning i næsten samme grad som den direkte kjempende. I gamle dager, da all krig blev besørget av leietropper som for størsteparten blev kjøpt fra utlandet og som var et villig verktøi i den enevelldige monarks hånd, var krig egentlig en helt likegyldig sak selv for befolkningen i et land som var direkte implisert — i alle tilfelle for dem som bodde utenfor selve slagordene og hvis eiendom altså ikke led noen skade. I det høieste kunde man høre noen beklagelser, hvis skattebyrdene på grunn av krigens uhyre utgifter blev for tyngende. Derfor optok fredsproblemene overhodet ikke tankene — det var først da den almindelige verneplikt kallte de unge menn under fanene, at der blev noen fart i fredsarbeidet — og i de senere år hvor krigsteknikken har utviklet sig så forferdelig at i en kommende krig bokstavelig talt ingen vil kunne undgå direkte å bli berørt av den, har fredsaken optatt sinnene i en grad som aldri før.

Allikevel viser det sig gang på gang hvor illusorisk dette fredsarbeid har vært til dato. Siden verdenskrigen tok slutt har det på en måte optatt sinnene — men det har hatt det reneste Janushode med to helt forskjellige ansikter, hvorav det ene bærer en pasifistisk filosofis milde og verdensfjerne trekk, mens det annet tilhører en diplomat av den machiavelliske skole. De seirende stater har forsøkt å etablere en fredens status quo — men samtidig har de ikke vist sig tilbøielig til å minske nevneverdig på de fordringer, som de har stillet til den tapende part.

Det ærligste bevis på en fredens «good will» må vel oprettelsen av Folkeforbundet sies å være — tenkt som det er å skulle være en kollektiv trussel mot fredsforstyrren. Således erklærer jo Kelloggpakten at krigen er utenfor all rett og brennemerker den som en forbrytelse mot menneskeheten. Man har forsøkt å skape en slags prosessordning for å fastslå reglene for den internasjonale prosedyre i alle konflikter. Men de fleste tiltak har vist sig så underlig teoretiske — det er bare blitt en skog av paragraffer uten merkbar virkning. Og disse paragraffer viser best at fredspolitikken for en stor del er på avveie i sitt arbeid.

To tydelige linjer gjør sig nemlig gjeldende i den moderne fredspolitikk. Den mere spirituelt betonte som vil ha en høiere rettsfølelse og en dypere solidaritetsfølelse oparbeidet i menneskeheten — og en mer materialistisk som tenker mest på hvad der

kan være et øieblikks vinning og derfor arbeider langt mer kortsiktig enn den første retning, og selvfølgelig med langt usikrere resultater. Men langsomt baner nu en reellere fredspolitikk sig frem til forståelse. Den Hellige Fader er gått inn for denne politikks veier med hele sin autoritet. Måtte hans stemme nu bli hørt.

Ukjente helter I.

ved E. F.

I.

I vår materialistiske tid som er så full av van- tro og tvil, og hvor det nye hedenskap vinner mer og mer terreng, blir allikevel daglig nye navn innskrevet i «Den gylne legende». Og rundt om over hele verden utviser ukjente helter en glødende kjærlighet, offervilje og tro for å vinne sjeler for Kristus, de øver bedrifter som aldri blir nevnt i avisene.

I 1816 stiftet abbed Mazonod der døde i 1861 som biskop av Marseille «La congregation des missionnaires Oblats de Marie immaculée» med devisen: Evangelisare pauperibus quisit me — — — Pauperes evangelisatur». Han har sendt mig for å bringe evangeliet til de fattige . . . Evangeliet er bragt til de fattige». Formålet for kongregasjonen var å drive indre misjon og hedningemisjon. Den består idag av 18 provinser, 10 vikariater og 2 misjonsdistrikter med 2 erkebiskoper, 14 biskoper, 1634 prester, 514 skolastikere, 611 legbrødre. Foruten mange hospitaler, barnehjem o. s. v. har den 1765 misjonsskoler over hele verden.

I 1841 kom kongregasjonen til Nord-Canada. De første oblater evangeliserte den hvite befolkning i Øst-Canada, bygget et college der, som senere blev til Universitetet i Ottawa. De tok sig av de spredte indianerstammer som enn levde deroppe. I 1844 kom biskop Provencher fra Nordøst-Canada og bad om hjelp til sitt utstrakte vikariat. Han sa: «Jeg kjenner biskop Mazonod. Han er opflammet for sjelenes frelse. Dessuten har han stiftet en kongregasjon hvis formål er å bringe evangeliet til de fattige». Men da biskop Mazonod hørte hvor det var, sa han: «Det vil jo være det samme som å sende mine barn i døden!» Men til slutt sa han: «Fiat, jeg vil ta dette offer på mig!»

Og til det øde Nordøst-Canada hvor der bare fantes en menneskesjæl på hver 250 m.² drog de. Og her er det nu 5 provinser med 8 biskoper og over 1000 prester. Det viser hvordan oblatenes arbeide har båret frukt.

Hvor jernbanen ender og byer og landsbyer tar slutt, ytterst i nord, der treffer vi våre ukjente helter. Landet, dekket av store urskoger, ingen civilisasjon er nådd hit. Det er Deneenes og eskimoenes land — og oblatenes land.

Deneene i vikariatet Athabaska—Mackenzie som strekker sig fra 60° nordlig bredde til polaregnene, blev funnet av misjonærene i 1848.

Barnet som blev født kunde foreldrene gjøre hvad de vilde med, enten drepe det, sette det ut eller la det bli igjen når leiren blev flyttet, og de ikke syntes det var umaken verdt å ta det med. Især var pikene utsatt for å bli drept og spist i hungrens tid. De foreldreløse tok ingen sig av. De blev brukt til hundeføde eller kastet ut til ulvene. Når oldingene ikke kunde følge stammen lenger, lot de dem bli igjen i skogen. Kvinnene var utsatt for all den brutalitet og råhet som finnes hos disse ville mennesker. Et dolkestikk gjorde ende på hennes triste liv. Ennu idag, efter de store anstrengelser Kirken har gjort for å heve hennes verdighet som hustru og mor, blir hun flere steder betraktet som et lavere vesen.

For noen år siden hørte en misjonær som gikk gjennom en indianerleir, sang og dans fra et av telte. Han gikk inn. De holdt festmåltid over en bjørn som var blitt drept om morgenen. De bad ham sette sig, og han var begynt å spise da han hørte noen ynke sig inne i en krok. Han gikk dit bort og fant moren døende. Presten talte strengt til den lystige forsamling, men hennes mann svarer bare: «Pytt, det er da bare en kvinne!»

Deneenes omvendelse gikk lett. Men den var oppriktig. Naturligvis blev ikke alle misbruk utryddet med en gang, men tiden og Guds nåde vil gjøre resten.

I slutten av oktober 1913 blev to unge misjonærer myrdet av eskimoer ved ishavets bredder. Det var patrene Rouvière og Le Roux. De var på vei hjem til sin hytte ved Store Bjørnesjø da døden innhentet dem. Ett år hadde de tilbragt midt i det øde land. P. Rouvières dagbok er et smertens litan. Den forteller om forferdelig vær, bitende kulde, ufremkommelig terreng og sultne sledehunder. Den siste setning i dagboken lyder: Vi trues av sult. Til slutt traff de noen eskimoer som de måtte be om hjelp. Men eskimoer er tyvaktige. De stjal patrenes proviant og tok deres rifle. Misjonærene forstod at deres eneste redning var å nå hytten så fort som mulig. En gammel, trofast eskimo, Koha, fulgte dem et stykke på vei. Forat det skulde gå fortere spendte han sig foran sleden, og da han tok avskjed med dem, sa han: «Nu er dere på rett vei, gå like på så lenge dere kan — så lenge hundene har krefter tilbake. Jeg elsker dere og vil dere intet ondt, men Konnik og hans folk er onde og vil drepe dere». Da han vender tilbake til, sniker Sinnisak og Onlonksak sig efter patrene.

I tre dager kjemper patrene videre. Kulden er bitende og sulten nager dem. Den tredje dag blir det en forferdelig snestorm. Pater Rouvière går foran sleden og tramper vei for hundene. Da løfter Sinnisak dolken og stikker den i Pater Le Roux' rygg. Onlonksak

Basar.

St. Olavsforbundets lokalforening i St. Olavs menighet avholder basar i foreningslokalet, Akersveien 5 fra 3. til 10. november.

Gaver til basaren og tombola mottas med takk og bedes sendt til sognepresten, mgr. Irgens eller til St. Josephs Institutt.

Styret.

hjelper til og stikker sin kniv i paterens hjerte. Pater Rouvière hører skriket, han vender sig, men blir gjennemboret av en kule. Det er Sinnisak som fyrrer med prestenes eget gevær. Da pater Rouvière, som ligger utstrakt i sneen, ennu ikke er død, tar Sinnisak en øks og hugger hodet, hendene og bene av ham. Så åpner de likene, tar leveren ut og spiser den.

Den næste dag finner eskimoene sleden med hundene som venter på at deres herre skal komme tilbake.

Et år senere møter d'Arcy Arden noen eskimoer som har pyntet sig med patrenes prestekjoler og messeklær. Tre år senere finner gendarmen Wight det som ulvene hadde spart av deres levninger.

Da de var borte disse apostler på 31 og 27 år, tilbød alle misjonærer i Mackenzie å erstatte dem på martyrplassen. Patrene Frapsance og Falaize blev valgt.

Pater Frapsance drog avsted i 1919 fulgt av pater Meyer.

Alt gikk godt til sommeren 1920.

Før vinterens komme skulde pater Meyer reise for å møte pater Falaize. Men begge møtte hindringer og motgang. De blev overfalt av en forferdelig snestorm, og da de endelig nådde hytten den 21. oktober, fant de den tom.

Pater Frapsance som var sluppet op for proviant, var dradd ut for å skaffe mat til sig og hundene. Da han ikke vendte tilbake, drog pater Falaize ut for å søke efter ham. I et telt ved sjøen fant de hans breviar som lå opslått på 2. vesper 24. oktober. Året efter fant man de ihjelfrosne hunder og under en snehaug noen måneder senere levningene av Pater Frapsance.

Ja, i vår materialistiske tid da alle bare tenker på å tilfredsstille sitt begjær, finnes det prester som ofrer sig for å føre de elendigste og mest forlatte til Gud. De ofrer sin tid og sine beste krefter i daglig kamp mot kulde, ensomhet og sult for å fullende verket.

(Ved E. F.)

Korrespondanse - kursus

i tilskjæring og veiledning i søm.

Skriv efter plan. Vedlegg svarporto.
Elever inntas til kurser hele året

Lady tilskjærer- og syskole

Pilestredet 31 Oslo - Telefon 10129.

Kirken.

I «Christiansands Tidende» for 24. september har Chr. Wollnick, som er nærmeste nabo til den nye St. Ansgarkirke i Kristiansand, skrevet følgende vakre stykke.

Jeg har fulgt den helt fra først av. Fra de fjernet havens trær, som så ofte hadde gledet mitt øie, — fra de fjernet den gode sorte jord, som hadde nærret dem — og grov sig ned i sandet. Og videre oppover — til en svær grønn krans prydet det lille tårn og vårt friske røde flagg flaggret i vinden over dem begge.

Siden forsvant både kransen og flagget — for et lite kors. Av tre, lite, ubetydelig. Men om natten — når som nu stjernene kappes om å funkle — da pekte dette lille trekors like inn i himlen.

En underlig himmelstige. Men hvem kan nevne noen bedre?

— — —
Ti en ny tid rant op dengang et kors blev reist over et hus, — et hus som siden blev til en kirke. Lite var huset og liten var kirken, men veldig var den kraft som bodde der.

Den største kraft som verden eier.

Kjærlighet.

Ikke bare det å elske hverandre, således som menneskene før har elsket hverandre, men å elske dem således at man til og med elsket deres svakheter! Deres synder, deres sår!

— — —
Barmhjertige kirke. Samlende i dig alt hvad evangeliet byder, omsorg for syke, omsorg for svake, omsorg for fattige, omsorg for barn, alt — alt tok du op. Gikk ut til menneskene og gjennomførte det alt. I en tid da man ikke kjente «forsorg», ikke noen sykehus, ingen barnehjem — ingen form for næstekjærlighet.

— — —
Å, du lille kirke som nu reiser sig utenfor mitt vindu. En for-ridder er du for ditt eget prektige sykehus. En forridder for den barmhjertige samaritan selv — han som hver dag stiger av hesten også hos dig. Gyder helbredende olje i sår og livgivende vin og vann i tørste sjeler.

Den ånd og kraft som reiser dig, er den samme som har reist så mange himmelstormende templer, så mange himmelsøkende spir.

Også Nidaros domkirke, den som idag er vår nasjons helligdom.

Du er som de var, de små lave kirker som bar kristendommen inn over Norges land — inn i vårt frokost hjertes.

Liten, men allikevel veldig.

Lav, men dog høi, fordi du er en bærer av det høieste — Guds kjærlighet! — som den dag idag og hver dag viser sig virksom i menneskers kjærlighet til hverandre.

Chr. Wollnick.
Nabo i Kirkegaten.

En stor festlighet i England.

Innvielsen av Downside Abbedi.

Den 11. og 12. september fant en minneverdig katolsk ceremoni sted i Sommersetshire — innvielsen av Abbedi Kirken i Downshire, som tilhører Benediktinerordenen.

I gjennom lengere tid hadde jeg hørt tale om denne store begivenhet, og bestemte mig, for å være i nærheten, å tilbringe en ferietid i Bath, denne gamle og historiske lille by som i det 17. og 18. århundre spilte i en stor rolle. Fra Bath til Downside er kun 40 min. i autocar — og man kjører på brede pene veier, gjennom flere små landsbyer omringet av marker og blomster som er så karakteristiske for landet i syd-England.

Downside Abbedi er viet Sankt Gregor den Store — og ligger i landsbyen Stratton-on-the-Fosse; midt i en stor park med eldgamle trær som spreder sine grener utover velpleiede herlige grønne gressplener.

Bygningene virker imponerende, med det store edle fir-kantede tårn. Kirken er bygget i vakker engelsk-gotisk stil og helt i hvit sten fra Bath. Den er lang og smal, hvad som naturligvis fremhever dens hoide. Inngangsporten befinner sig på nordsiden, i midtskipet som blev bygget In Memoriam av de gamle gutter fra skolen i Downside som falt i den store krig. Da arkitekt Sir Gilbert Scott bygget dette skib, løste han på en mesterlig måte det vanskelige problem: å bygge til på eldre bygninger. Klosteret tilhører den engelske menighet «de sorte munkere av Sankt Benedikt». Sankt Gregor Ordenen blev grunnlagt i 1605 og kom til Downside i 1814. I 1899 blev Klosteret ophøiet til et Abbedi og i 1935 gjennom Hans Hellighet Paven Pius XI, ophøiet til en Minor Basilica.

Jeg skal nu gå over til å fortelle om den enestående innvielses-ceremoni. Paven sendte som stedfortreder kardinal Serédi, erkebiskop av Esztergom og Ungarns primas, og den Hellige stol traff her et utmerket valg, da kardinal Serédi selv har vært Benediktinermunk før han blev erkebiskop. Jeg tror sikkert at jeg var den eneste norske tilstede ved den offisielle reception av Hans eminense kardinalen om onsdagen, og likeledes den neste dag ved innvielsesfesten (fra kl. 7,30 om morgenen til 2,30 eftermiddag) som avsluttedes senere hen med en storartet lunch for ca. 800 gjester.

Denne imponerende katolske ceremoni er kanskje den største som har funnet sted i England siden Reformasjonen. Mottagelsen begynte som sagt den 11. kl. 4 om eftermiddagen, da Kardinal Serédi ankom medfølge i sin private bil, klædt i purpur og med langt slep — og ledsaget av Prinsen av Efti i rød galauniform. Abbeden fra Downside stod foran den åpne kirkedør, omringet av hele geistligheten og en masse tilskuere. Han bar en herlig lysegul korkåpe med gyllen bispelue og bispestaven i hånden. Så snart kardinal Serédi var steg ut av bilen, knelte han ned på en rød fløielspute og kysset et elfenbenkrucifiks som Abbeden holdt fremfor ham. Etterpå tok han og besprengte alle med vievann og tilsist velsignet han røkelsen. Orgeltoner begynte å klinge og prosesjonen vandret inn i Kirken, mens koret istemte «Ecce Sacerdos magnus», fulgt av en stor folke-mengde.

Kardinal Serédi tok plass på en trone, tilvenstre foran alteret, og abbeden fra Downside holdt en mottagelsestale

som kardinalen besvarte på latin. Etter flere bøtter vel-signet kardinalen alle tilstedeværende og prosesjonen for-lot kirken med hans eminens i spissen. Etter ham gikk er-kebiskopen av Westminster, erkebiskopen av Birmingham, erkebiskopen av Clifton samt mange andre erkebiskoper, prelater, domherrer fra Clifton samt hele geistligheten fra Downside.

Kl. 5 vesper og kompletorium. Når jeg nu skal berette om den følgende dag: «The Day of the Consecration» — er det som om min penn er for svak til å beskrive all den her-lighet som jeg fikk skue! Jeg kan derfor bare resumere de viktigste faser av denne høitidsfulle dag. Ceremonien be-gynte meget tidlig på morgenen med en privat gudstjeneste og forskjellige andakter i det frie. Den ungarske kardinal-erkebiskop gikk i spissen av prosesjonen med et stort kors som blev båret fremfor ham og mange store brennende lys. Han bar bispelue og en praktfull gullklædning. I prosesjonen fulgte 500 geistlige og deriblandt 2 kardinaler, 7 erkebi-skoper, 12 biskoper og 13 abbeder. Relikviene som lå i sølv-esker blev båret i et stort skrin. Prosesjonen gikk 3 gan-ger rundt Kirken og hver gang blev murene besprengt med vievann og ved Kirkens inngangsport knelte kardinalen bar-hodet og bad om tillatelse til å komme inn i kirken «In the name of the King of Glory» (i den Høieste Konges navn) — Først den 3. gangen blev dørene åpnet og hans eminens tråd-te, etter å ha velsignet kirkens vegger og flere kors på beg-ge sider av portalen, inn i kirken fulgt av hele geistlighe-ten. Midt på kirkegulvet var dannet 2 rader av 12 små askehauer, og med sin stav tegnet kardinalen det greske og latinske alfabet i asken.

Senere blev 19 alterer innviet. Pavens legat innviet det store alteret.

Sir Oliver Plunket's alter blev innviet av kardinal Mac Rory — «The Lady's Chapel» av abbeden fra Downside og de andre alterer av andre høie geistlige medlemmer. Til-slutt endte ceremonien med en herlig Te Deum.

Ved 3-tiden — da allting i Kirken var slutt, servertes lunch ute på gresset i et kolossalt stort telt. Begge kardi-nalene og den øvrige geistlighet presiderte og der blev holdt mange utmerkede taler, som heller ikke manglet humor. Særlig vil jeg fremholde kardinal Serédis' vakre tale på la-tin. Erkebiskopen av Westminster hentydet til den aktuelle politiske situasjon og fremholdt tydelig at Pius XI. siden han blev pave, alltid har vært trofast mot sitt motto «Pax», og ikke minst i denne tid har anvendt hele sin kraft på å bibeholde freden.

Først ved aftenstider var festen slutt, og gjestene for-svant. Jeg reiste hjem til Bath full av takknemlighet mot skjebnen som hadde ført mine skritt til dette herlige sted, fylt av Benediktinernes ånd, og hvis grenselose gjest-frihet tillot mig å delta i en vidunderlig ceremoni. La oss heller ikke glemme at også i Skandinavia har Benedikti-nerne og flere andre klosterordener vært pionerer for civi-lisasjonen og den kristne tro. Måtte vi kunne håpe at de tider skal komme da vi i takknemlighet skal kunne feire en lignende fest som den i Downside.

O. Thrap-Olsen.

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil en av våre med-arbeidere, mgr. Kjelstrup i Kristiansand, sva-re på spørsmål som kan påregne almen in-teresse).

«Tilbe» og «be til».

Spørsmål: De vil neppe bli videre begeistret over å måtte svare offentlig på det spørsmål jeg her stiller Dem, men det får ikke hjelpe. Når De tilbyr å svare i «St. Olav» på «spørsmål som kan påregne almen interesse», må De finne Dem i at også mindre hyggelige ting kommer på tapetet.

Mitt spørsmål er dette: Er De som nordmann villig til å innrømme at det bare er jesuitisk hårkløveri, når dere ka-tolske prester forsvarer den ukristelige helgenkultus ved å hevde at det å «tilbe» ikke er det samme som «å be til»?

De vet da som nordmann så utmerket godt at det i vårt norske morsmål ikke gjør den minste forskjell i et sam-mensatt verbs betydning om det tilføiede ord skilles fra verbet eller ikke. Jeg er nu spent på å få se om De åpent og ærlig vil innrømme at dere katolikker tilber helgenene.

Luthersk teolog.

Svar. Jo, hr. pastor, jeg er «begeistret» over å få sva-re offentlig på Deres spørsmål. Det viser nemlig: 1) hvor rørende naive selv lutherske geistlige kan være, når de i Evangeliets navn «protesterer» mot Moderkirken i blind til-lit til de fra barnsben av innsugede fordommer, og 2) hvor nødvendig det er å arbeide for den religiøse opplysnings fremme her i vårt land, selv om dette arbeide stemples som «påtrengende katolsk propaganda».

Vil De undersøke om Moderkirkens helgenkultus er «kris-telig» eller ikke, behøver De bare slå op i en katolsk kate-kismus (som De kan få gjennom enhver bokhandel). Den vil fortelle Dem at den katolske Kirke lærer at «det er rett å ære de helliges minne, og at det er godt og gagnlig å påkalle deres forbønner hos Gud». De kan vel ikke ha noe å innvende mot at Kristi Kirke med takknemlig ærbø-dighet feirer minnet om Herrens store vidner? Hvert land gjør jo det samme overfor sine høitfortjente sønner og döt-re. Nei, det er vel påkallelsen av de helliges forbønner De finner «ukristelig» og stempler som «tilbedelse». Men skal påkallelse være ensbetydende med tilbedelse, er jeg redd for at De selv er kommet i skade for å tilbe Deres medkristne her på jorden — nemlig når De bad nogen om å minnes Dem i sine bøtter. Skulde det ikke være på tide å gi slike for-dommer på båten, når de viser sig å fore til så meningsløse konsekvenser?

Men nu til Deres spørsmål som De øiensynlig mener vil bringe mig i stor forlegenhet. De hevder altså at det ingen skilnad er mellom betydningen av uttrykkene «tilbe» og «be til». Og De mener at jeg som nordmann må vite «at det i vårt norske morsmål ikke gjør den minste forskjell i ef sammensatt verbs betydning om det tilføiede ord skilles fra verbet eller ikke».

Jeg tilstår at jeg, da jeg leste disse ord, måtte minnes den gamle romerske forfatter Boëtius's utrop: «Si tacuisses, philosophus mansisses» (fritt omsatt til norsk: Du hadde handlet klokere, om du hadde tidd stille). Ifølge Deres norske grammatikk er det altså ingen skilnad mellom ut-

trykkene «omvende sig» og «vende sig om». Hvis jeg vil påstå det motsatte, gjør jeg mig skyldig i «jesuitisk hårkloveri!»

Jeg vil råde Dem til å tenke Dem litt om, før De en annen gang gir mig spørsmål som De vil ha offentlig svar på. Og en litt høfligere tone, takk.

K. K.

Herhjemme.

O. K. Y' s tur til Kristiansand tegner til å bli en uforglemmelig opplevelse for deltagerne — studer programmet under Erindringslisten. Men alle som ønsker å være med — cfr. innbydelsen — anmodes om å tegne sig snarest!

OSLO. — Mariakongregasjonens «muntre aften» holdt i aller høieste grad det den lovet i sitt navn. Det var en fullpakket sal som frk. Borch kunde se ut over, da hun trådte frem for å hilse alle velkommen med frk. Faabergs vakre prolog, som nydelig og følt fikk frem det formål som ikveld hadde samlet så mange: St. Olavskirkens oppussing. Med anerkjennelsesverdig presisjon fulgte så programmets numre slag i slag — overordentlig velvalgt og klokt sammensatt av frk. Ingrid Straith som har megen ære av det kjempearbeid som må ha gått forut, før man har kunnet få samle så mange førsteangskrefter. Med frøkenens egen «opsang» kom stemningen straks i været og Anne Marie Sundbys feriekolonigutt satte den ytterligere op. Fint og charmerende utførte Randi Staith «dronning Blanka» og dannet sammen med lille søte Arne-Kristian Tangstad et yndig tablå. Programmets humoristiske islett besørgetes av Ragnhild Carelius hvis kunstneriske fremførelse av et par deklamasjonsnumre spiller på mange strenger og vidner om et utpreget scenisk talent. Meget morsom var også den lille sketch: «Barneforestilling på Boulevard», hvori optrådte foruten begge søstrene Carelius, Dagny Dahl og Mina Endresen, samt den bergenske feiervise, foredratt i kostyme av Ingeborg Endresen og Willy Olafsen. Den musikalske side av programmet var i de beste hender, idet Rachel Hellum sang to tindrende koloraturarier med sin lette, perlerene stemme som hun behandler med overlegen ferdighet, sikket akkompagnert av Bergliot Kjelstrup, som også var den fortreffelige ledsager til Ella Østenstads utmerkede damekors lodige prestasjoner. Ennvidere høstet organist Wolfgang Olafsen meget fortjent bifall for sine moderne slagere. Endelig må vi fremheve Eddi Ellefsen, som gledet oss med en for de fleste ny kunstform: solospill på et så ubequem materie som en sag, som under frøkenens hender blev et fulltonende og vakkert instrument. Etterpå var der selskapeleg samvær under de hyggeligste former og der var bare en mening om at kvelden var usedvanlig vellykket. På opfordring fra mange kanter gjentar Mariakongregasjonen hele programmet søndag den 6. oktober.

OSLO. — Et av de mest slående høsttegn er det unektelig når våre foreninger gjenoptar sine møter etter sommerferien. For St. Halvardslagets (det nye navn for St. Halvards lokalforening av St. Olavs forbund) vedkommende skjedde denne gjenopvåkningen søndag 22. sept. Vårt lille koselige foreningslokale var på det nærmeste fullt da pater Boers besteg talerstolen og ønsket oss velkommen til nytt arbeide. Aftenens foredragsholder var hr. Ruyter. Hans foredrag om Parau le Monial åndet av den mest glødende kjærlighet til Jesu hjerte. Han fortalte om og viste oss lysbilleder av de steder, hvor vår guddommelige forløser har vist oss sin kjærlighets utspring: sitt hellige hjerte. Etter foredraget var det sang av frk. Rachel Hellum akk. av fru Schneider, og disse to navn borger for kvaliteten av de musikalske prestasjoner. Etterpå leste frk. Ingeborg Endresen en av de festlige bergenshistorier. Stemningen var den beste. Vi gleder oss til neste gang.

ARENDALE. — Kl. 8 om morgenen gikk vår menighet, hvorav mange var møtt frem, i prosesjon fra kirken til den nye bygning for å nedlegge grunnstene til denne. Sognepresten, pastor Leo van Eekeren holdt følgende tale: Hr. ordfører, dr. Barth, — ærv. søstre, — mine damer og herrer! — Når vi idag høitidelig nedlegger grunnstene til denne bygning er det en ære og glede for mig å kunne holde talen. For det første takker jeg hr. ordfører dr. Niels Barth fordi han som byens representant har vist oss sin interesse. Jeg takker fordi vi setter megen pris på dette. For det annet takker jeg hans høiærverdighet biskop Mangers, de ærv. søstre, hele vår menighet, hr. dr. Høyer og allé dem som har vist sin interesse, og især dem som har hatt offermot og offervilje til å reise denne bygning. Og tilsist vil jeg takke Gud som har gitt eder krefter og midler så I har kunnet påta eder dette. Videre ønsker jeg hr. murmester Gustav Johnson og alle de arbeidere som er beskjefteget her til lykke med bygningen. Måtte Gud velsigne eders arbeide. Ti her skal vår ungdom opdrages til gode kristne, her skal vår menighet holde sine møter, her skal den stå sammen i fred og kjærlighet, i arbeide for Guds rike. Pax Kristi in regno. Kristi fred i Kristi rike. Etter talen leste han det dokument som skulde nedlegges i grunnstene. Derefter fulgte de kirkelige bønner og handlinger. Etterat grunnstene var nedlagt talte byens ordfører, dr. Barth. Han takket som byens representant for den oppmerksomhet som var vist byen ved å innby ham til denne høitidelighet og han uttalte videre at de katolikker som var her i byen hadde vist sig som gode, arbeidssomme, pliktopfyllende og hensynsfulle medborgere som det var ham en glede å kunne ønske: «Pax et bonum», fred og alt godt. Derefter gikk man i prosesjon tilbake til kirken hvor der holdtes sangmesse for å nedbe Guds velsignelse over den nye bygning og det arbeide for kirkens sak som skal utføres i denne.

C. H. (Fra «Agder» og «Vestlandske Tidende»).

og derute —

SALZBURG. — I denne by skal der i dagene fra 24.—27. oktober avholdes en stor internasjonal Kristi-Konge-kongress. I det oprop som i den anledning er utstedt, heter det bl. a.: «År for år blir livet mer og mer materielt innstillet. Stadig frekkere og frekkere løfter det nye hedenskap sitt hode. De gudløse forsøker på overalt å vende menneskeheten bort fra Gud og tiltatgjøre hans herredømme over verden. De organiserte gudløses hær alene i Russland teller nu over 8 millioner og organiserte eller uorganiserte treffer vi dem nu overalt. På sin side våkner også de hedenske folkeslag til større bevissthet og tar konkurransen op med den kristne kulturverden. Således er der bebudet et budhistisk fremstøt fra Østen. Islam brer sig med uhyggelig fart og dens erobringer skrider videre og videre frem. Det er altsammen alvorlige kjennsgjerninger som ikke må skjules. Kristendommen trues av ytre og indre farer.» Som følge av denne avkristningsprocess ser vi nu at krigen nærmer sig truende og derfor sammenkalles der nu til denne internasjonale kongress, hvis tema skal være ordene i den pavelige rundskrivelse Caritate Christi compulse» d. e. Kristi kjærlighet nøder oss — og som skal forsøke å forene alle katolikker til vern om Guds rike på jorden til reddning for menneskeheten.

Redaktør: Mgr. Irgens.